

भारत 2023 INDIA

G20- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪುಸ್ತಕ

G20 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂದಹನಕ್ಕಾಗಿ
ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

वसुधैव कुटुम्बकम् | ONE EARTH • ONE FAMILY • ONE FUTURE

ಸ್ವೀಕೃತಿ

'G20-ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು' RISನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಸಚಿನ್ ಚತುರ್ವೇದಿಯವರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಾಗಿ ನವದೆಹಲಿಯ TGI ಮೀಡಿಯಾ ವೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ ಶ್ರೀ. ಮನೀಶ್ ಚಂದ್ ಮತ್ತು RIS ತಂಡದ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿ ದಾಶ್, ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಡಾ. ದುರ್ಗೇಶ್ ರೈ, ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಾರರಾದ ಡಾ. ರಾಹುಲ್ ರಂಜನ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಸಯಂತನ್ ಘೋಶಾಲ್ ಅವರು ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಜಿ20 ಶೆರ್ಪಾ, ಶ್ರೀ ಅಮಿತಾಭ್‌ಕಾಂತ್, G20 ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಶ್ರೀ.ಹರ್ಷವರ್ಧನ್ ಶೃಂಗ್ಲಾ, ಜಿ20 OSD ಶ್ರೀ. ಮುಕ್ತೇಶ್ ಪರದೇಶಿ, ಜಿ20 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ. ಅಭಯ್ ಠಾಕೂರ್ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವಾಲಯದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ (ನೀತಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ) ಡಾ. ಸುಮಿತ್ ಸೇಲ್ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಜೊತೆಗೆ ವರದಿಯ ತಯಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ RIS ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ ತಂಡದ ಪ್ರಕಾಶನ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶ್ರೀ. ತೀಶ್ ಮಲ್ಲೋತ್ರಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ಸಹಾಯಕ, ಶ್ರೀ. ಸಚಿನ್ ಸಿಂಘಾಲ್ ರನ್ನು ಸಹ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೃತಿನಾಡ್ಯು ©RIS, 2022

RIS :2022 ರಂದು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ

भारत 2023 INDIA

G20 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭರವಸೆ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರೆದ ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಜಿ20 ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯು ಭರವಸೆ, ಸಾಮರಸ್ಯ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಾಗಿವೆ. ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ವಿಘಟಿತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ G20 ಭಾರತವನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಐದನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಕ್ರಮ-ಆಧಾರಿತ

ನವೆಂಬರ್ 16, 2022ರಂದು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ದ್ವೀಪ ಬಾಲಿಯ ರೆಸಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿ20 ಸಮಾವೇಶದ ಮುಕ್ತಾಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜೋಕೋ ವಿಡೋಡೋ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರು. ವರ್ಷದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1, 2022 ರಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು ಇದು ನವೆಂಬರ್ 30, 2023ರವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯು “ಅಂತರ್ಗತ, ಮಹಾತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ, ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ್ತು ಕ್ರಮ-ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿದರು. ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಆದ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಬಲವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದರು, ಅವರು “ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಥವಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಾವಿನ್ಯತೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು.

G20 ಲಾಂಛನ: ಅರಳುವ ದಳಗಳು, ಏಳು ದಳಗಳು

ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯು “ಒಂದು ಭೂಮಿ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬ, ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯ” ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು ಇದು “ವಸುದೈವಕುಟುಂಬಕಂ” ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತದ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಲಾಂಛನ ಅರಳುವ ಕಮಲದ ಏಳು ದಳಗಳು ಮಾನವ, ಪ್ರಾಣಿ, ಗಿಡ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು-ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿ20 ಲಾಂಛನದಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲದ ಸಂಕೇತವು “ಈ ವಿಪರೀತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಮಲದ ಏಳು ದಳಗಳು ವಿಶ್ವದ ಏಳು ಖಂಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಗೀತದ ಏಳು ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಲಾಂಛನದಲ್ಲಿ, ಕಮಲವು ಭಾರತದ ಪೌರಾಣಿಕ ಪರಂಪರೆ, ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ, ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು” ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ. ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ನವೆಂಬರ್ 8, 2022 ರಂದು ಲಾಂಛನದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯು “ಅಮೃತಕಾಲ”ದ ಆರಂಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2022 ರಂದು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 75 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ 25 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಭವಿಷ್ಯದ, ಸಮೃದ್ಧ, ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸಮಾಜದ ಕಡೆಗೆ ಮಾನವ-ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಧಾನದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದವರೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಗಳು

ಭಾರತ ತನ್ನ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಭದ್ರತೆಯ ರೀತಿಯ ಬಹು ಆಯಾಮದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ರೂಪಾಂತರದ ವೇಗವರ್ಧಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತು ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದು, ಶಕ್ತಿಯುತ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸದೃಢ ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ರೀತಿಯ ಸರಣಿ ಸವಾಲುಗಳಿಗಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮತ ಆಧಾರಿತ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಭಾರತ ತನ್ನ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನರನ್ನು ಬಡತನದ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಯ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಒಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು LIFE(ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನ) ಮೂಲಕ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಗತ್ತನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವುದು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಭಾರತ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪಾಂತರದ

ವೇಗವರ್ಧಕವಾಗಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತ ಡಿಜಿಟಲ್ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕುರಿತಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂತರ್ಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಸಹ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಘಟಿತ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಜಾಗತಿಕ ಜಿಡಿಪಿಯ ಶೇಖಡಾ 85%, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ಶೇಖಡಾ 75% ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ G20 ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಜಿ20 ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಜಿ20 ಎಷ್ಟಾದರೂ 2008ರ ಹಣಕಾಸು ಕುಸಿತದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಹೊಸ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಜಗತ್ತನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ಜಗತ್ತು “ಭರವಸೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಿ20”ಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅವಿಶ್ವಾಸನೀಯ ಭಾರತ

ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ, ಜಿ20 ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ, ನಾವಿನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪ್ರಾರಂಭಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಉತ್ತುಂಗವನ್ನು ತಲುಪುವುದರಿಂದ ಹಿರಿಮೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ “ಪ್ರಭಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಾಯಿ”ಯಾಗಿರುವ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೋಮಾಂಚಕ ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ವಿಭಿನ್ನ ದೇಶಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆತರಲು ಭಾರತ ಇಲ್ಲಿನ 56 ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 200ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಿ20 ಸಂಬಂಧಿತ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಶಕರಿಗೆ, ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಔತಣ ಹಾಗೂ ಅನುಭವವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ತಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. 20-ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತ ಮುಂಬರುವ 12 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪುಸ್ತಕವು ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಭಾವೀ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಜಗತ್ತನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ G20 ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆ: ಹಸಿರು ಜಗತ್ತನ್ನು
ರೂಪಿಸುವುದು

ಕಡಿಮೆ ಇಂಗಾಲದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಭಾರತದ ಸದ್ಯದ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಭಾರತದ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೊಸ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಈಗಾಗಲೇ ತನ್ನ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್‌ನನ್ನು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಂತರ್ಗತ ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ಸೀಮಿತ, ಅಗ್ಗದ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಪೂರೈಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

2021 ನವೆಂಬರ್ ರಂದು ಗ್ಲಾಸ್ಗೋ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ COP26 ಜಾಗತಿಕ ಹವಾಮಾನ ಶೃಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ಅಂತರ್ಗತ ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ “ಪಂಚಮಿತ್ರ:(ಐದು ಅಮೃತಗಳು)” ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಈ ಐದು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತವು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ತನ್ನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯೇತರ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು 500 GW ಗೆ ತಲುಪಲಿದೆ.
- ಭಾರತವು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಶೇಖಡಾ 50% ನಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತವು ಇಂದಿನಿಂದ 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- 2030ರ ವೇಳೆಗೆ, ಭಾರತ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಇಂಗಾಲ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಶೇಖಡಾ 45% ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- 2070ರ ವೇಳೆಗೆ, ಭಾರತ ತನ್ನ ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಈ “ಪಂಚಾಮೃತ” ಭಾರತದ ಒಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಲಿದೆ.

“ಪಂಚಾಮೃತ”ದ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು 2022-2023 ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಜಿ20ರ ತನ್ನ ನೇತೃತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ, ಶಕ್ತಿ ಭದ್ರತೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶಕ್ತಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರೈಕೆ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳ ಹೇರಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಪತಿಪಾದನೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಣಲು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ನವೀನ ಉಪಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತವು

ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ನ ಹಸಿರು ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನ-ಚಾಲಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಿದೆ. ಭಾರತವು 30% ಜಾಗತಿಕ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ದೂರದ ಸಾರಿಗೆ ವಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಡಿಕಾರ್ಬೋನೈಸ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿರುವ, ಫಸ್ಟ್ ಮೂವರ್ಸ್ ಕಾಯಿಲಿಷನ್ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಜೊತೆಗೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು (ISA) ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಇದು “ಒಂದು ಸೂರ್ಯ, ಒಂದು ಜಗತ್ತು, ಒಂದು ಜಾಲ”ದ ಕಡೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ISA ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಈ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇಶಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗತಿಕ ಸೌರ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿಸಿದೆ.

ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, ಭಾರತ ಸ್ವಚ್ಛ, ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಶಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ರೂಪಾಂತರ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಭಾರತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದುರ್ಬಲ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಕಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ, ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅಗ್ಗದ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವತ್ತ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ, ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಗ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ISA ಅನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕಡೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಭಾರತ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯು ಭವಿಷ್ಯದ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಶಕ್ತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

LIFE: ಪರಿಸರ-ಸ್ನೇಹಿ ಜೀವನಶೈಲಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು

ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನವು ತನ್ನ ಪ್ರಕೋಪವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ನದಿಗಳು ಬತ್ತುತ್ತಿವೆ, ಹಿಮನದಿಗಳು ಕರಗುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೋವುಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರವಾಹ, ಬರ ಮತ್ತು ಸುಂಟರಗಳ ರೀತಿಯ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಚೆಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರೀತ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ, ಭಾರತವು ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಶೈಲಿಗಾಗಿ 'LiFE-ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನ' ಎನ್ನುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಿ20 ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನವೆಂಬರ್ 1, 2021 ರಂದು ಗ್ಲಾಸ್ಕೋನಲ್ಲಿ ನಡೆದ COP26 ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾಗತಿಕ ಹವಾಮಾನ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಲು 'ವಿವೇಚನೆ ರಹಿತ ಮತ್ತು ವಿನಾಶಕಾರಿ ಬಳಕೆಯ' ಬದಲಾಗಿ "ವಿವೇಚನೆಪೂರ್ವಕ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಬಳಕೆಯ ಕಡೆಗೆ LiFEಅನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಾಗತಿಕ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

“ಗ್ರಹದ, ಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಹದಿಂದ ಜೀವನಶೈಲಿ” ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹವಾಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವಂತೆ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು LiFE ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಕೀರ್ಣ ಬೃಹತ್ ಚರ್ಚೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಜಿಮ್ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸೈಕಲ್ ಬಳಸುವಂತಹ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ LiFE ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತರಬಹುದು ಎಂದು LiFE ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ(UNEP) ಪ್ರಕಾರ, ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಎಂಟು ಬಿಲಿಯನ್ ಜನರಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಬಿಲಿಯನ್ ನಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ-ಸ್ನೇಹಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರೆ, ಜಾಗತಿಕ ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳು ಅಂದಾಜು ಶೇಖಡಾ 20%ರಷ್ಟು ತಗ್ಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರನ್ನು LiFE ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹ ಪರ ಜನರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ತಮ್ಮ ಮಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜೀವನದ ಉಸಿರನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು, ಯುಎನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ-ಜನರಲ್ ಅಂಟೋನಿಯೋ ಗುಟೇರ್ಸ್ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಏಕತೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ(ಸ್ಯಾಚು ಆಫ್ ಯುನಿಟಿ) ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿರುವ ಗುಜರಾತಿನ ನಗರ ಕೆವಾಡಿಯಾದಲ್ಲಿ “ಮಿಷನ್ LiFE” ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಪಿಎಂ ಮೋದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಷನ್ LiFE, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕೊಡುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಹ ಪರ ಜನರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ‘ಮಿಷನ್ LiFE’ ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ಇದು ಪಿ3 ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರೋ-ಪ್ಲಾನೆಟ್ ಪೀಪಲ್(ಗ್ರಹ ಪರ ಜನರು)ನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರುವ ಪುನರ್ಬಳಕೆ, ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಸಹ ಮಿಷನ್ LiFE ನ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಜನರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

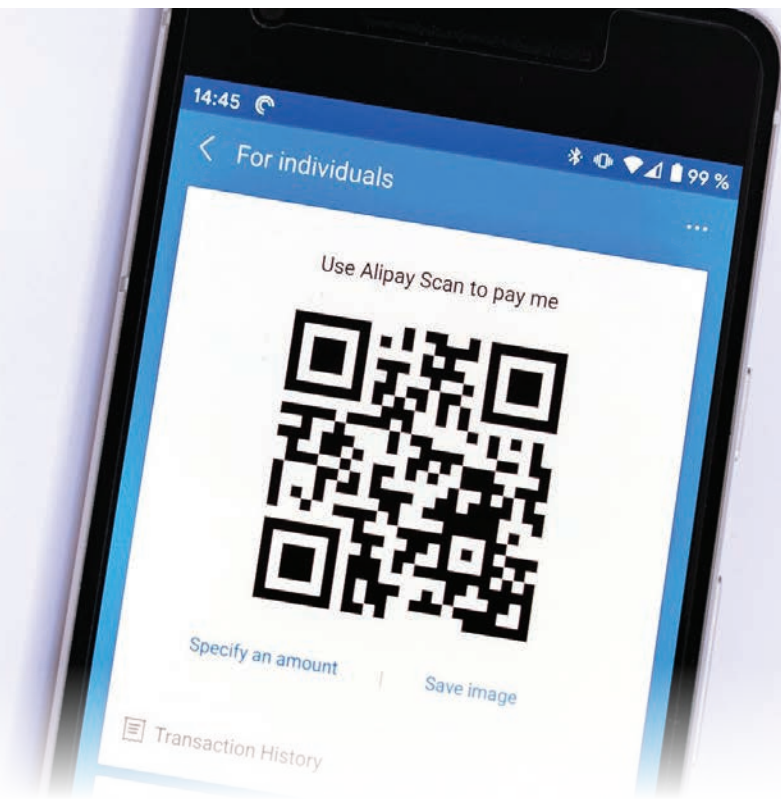
LiFE ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸರಳವಾದ ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪರಿಸರ-ಸ್ನೇಹಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು(ಬೇಡಿಕೆ), ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ (ಪೂರೈಕೆ) ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಎರಡನ್ನೂ ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ LIFE ನೀಡಿದರೂ ಸಹ, ಭಾರತ ಜಿ20 ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಇರಿಸಿದೆ. ಜಿ20 ಜಾಗತಿಕ ಜಿಡಿಪಿಯ ಶೇಖಡಾ 80%ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಹಸಿರುಮನೆ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳ ಶೇಕಡಾ 80%ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಹಸಿರು ಜೀವನಶೈಲಿಗಾಗಿ LIFEಅನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನಾಗಿಸಲು ಜಿ20 ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಜಗತ್ತು ಹೋರಾಡಲು ಮಿಷನ್ LIFE ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯುಎನ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನದ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನವೆಂಬರ್ 15, 2022ರಂದು ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ LIFEನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. “ಗ್ರಹದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಟ್ರಸ್ಟಿಶಿಪ್ ಅರಿವು ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. LIFE ಅಭಿಯಾನವು ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಬಹುದು. ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಳುವಳಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ”. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದ ಕುರಿತಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಜಿ20 ಬಾಲಿ ನಾಯಕರ ಘೋಷಣೆಯು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜೀವನಶೈಲಿ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ದುಂಡಾದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ಜಿ20ಯಾ ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹಸಿರು ಜೀವನಶೈಲಿಗಾಗಿ ಬಯಸುವ ಜನರಿಂದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ LIFE ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೇಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮುಂಬರುವ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು LIFE ಜಾಗತಿಕ ಮಂತ್ರವಾಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹಸಿರು ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ “ವಸುದೈವ ಕುಟುಂಬಕಮ್” ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಭಾರತದ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಗಳಿದ ಜಗತ್ತಿನ ನಾಯಕರುಗಳಿಂದ ಮಿಷನ್ LIFE ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಧ್ಯೇಯವು -“ಒಂದು ಭೂಮಿ ಒಂದು ಗ್ರಹ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯ” - ಪೋ-ಲೈಫ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್ ಅಂಡ್ ಪೀಪಲ್ ನ ಸಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮಿಷನ್ LIFE ಗ್ರಹವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕರೆಯಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಿಡ್ಜಿಂಗ್ ದಿ ಡಿವೈಡ್: ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳು

ಕೋವಿಡ್ ನಂತರದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೋವಿಡ್-19 ಬಂದಾಗ, ನಮ್ಮ ತರಗತಿ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಳ, ಮೀಟಿಂಗ್ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಆಯ್ದು ವೇದಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನವಾಯಿತು. ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತಕವನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಂಬರುವ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಭಾವದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಣಕಾಸು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸರ್ಕಾರ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಬಡತನ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸಹ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, 2014ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇಖಡಾ 50% ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸದ್ಯದ ಶೇಖಡಾ 80% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರತೀಯರು ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಭಾರತವು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ವೇಗವರ್ಧಕವಾಗಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿರ್ಣಯಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗ ಮತ್ತು ಎತ್ತರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಪ್ರಮುಖ ಕೀಲಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಅಂತರ್ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಹಾರಗಳು ಓಪನ್ ಸೋರ್ಸ್, ಓಪನ್ ಎಪಿಐ ಗಳು, ಓಪನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಇವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರ್-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಭಾರತವು ಮೊದಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಯುನಿಫೈಡ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಇಂಟರ್ಫೇಸ್(UPI), ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ, ಜಗತ್ತಿನ ರಿಯಲ್-ಟೈಮ್ ಪಾವತಿ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಶೇಖಡಾ 40% ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಯುಪಿಐ ಮೂಲಕ ಜರುಗಿದವು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತಿಗಾಗಿ 460 ಮಿಲಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಇಂದು ಭಾರತ ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಓಪನ್ ಸೋರ್ಸ್ CoWIN ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.

“ಆಧಾರ್, ದೀಕ್ಷಾ, ಸ್ವಯಂ ಭಾರತ ವರ್ಷಗಳಾದ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.” ಭಾರತ ULIP(ಯುನಿಫೈಡ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಇಂಟರ್ಫೇಸ್ ಪ್ಲಾಟ್ಫಾರ್ಮ್) ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ONDC(ಓಪನ್ ನೆಟ್ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಾಮರ್ಸ್) ನಿರ್ಮಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾರತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರವೇಶ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಹಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಭಜನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತುಗಳಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 50ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಭಾರತವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಆಗ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಲಾಭಗಳಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ

ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು: ಹಸಿರು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದು

ಹಸಿರು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಲು ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೀಲಿಯಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದ ಏರಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತರಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳವರೆಗೆ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಯ ಸೀಮಿತ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಬೃಹತ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳನ್ನು ದೂಷಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತರ್ಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಭಾರತ ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ, ಜಿ20ಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತದೆ. 2009 ರಲ್ಲಿ ಕೋಪನ್ ಹ್ಯಾಗನ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ COP15 ಜಾಗತಿಕ ಹವಾಮಾನ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು 2020 ರ ವೇಳೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ US \$ 100 ಶತಕೋಟಿಯನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 14 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಈ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸಲಾಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸುಗಾಗಿ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 100 ಮಿಲಿಯನ್ ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್ ಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶಗಳು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಚಾಲನೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನವೆಂಬರ್ 2022 ರಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 100 ಯುಎಸ್ ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಹೊಸ ಕಲೆಕ್ಟಿವ್ ಕ್ವಾಂಟಿಫೈಡ್ ಗೋಲ್ (NCQG) ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.

ತನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ವಾರ್ಷಿಕ 100 ಮಿಲಿಯನ್ ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್ ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಮನವೊಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಇತರ ಜಿ20 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿ ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಶೂನ್ಯ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯು ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು 1.5 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ, ಬಾಲಿ ಘೋಷಣೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2019ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ 2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸಿನ ಒಟ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಬಡ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಲು ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶಗಳು ಒಂದು ದೃಢ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಭಾರತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಏರುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸಲು ಇನ್ನು ತಡಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳ ಮನವೊಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಿ20 ಹೊತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಹಣಕಾಸು ಸಹಾಯ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ನಿರ್ಮಾಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು, ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಚಾಲನೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಯೋಜನೆಗಳ ನಡುವೆ ಹಣದ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಇರಬೇಕು.

ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ G20 ಸಹಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ನವಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ, ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಯು ಜಾಗತಿಕ ಕಾಳಜಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಅಡಿಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ, ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ವಿಭಜನೆಯಾದ್ಯಂತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಭಾರತವು ತನ್ನ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ತನ್ನ 1.3 ಬಿಲಿಯನ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇದು ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆದಾರನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರದ ನೀಡುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಅಭ್ಯಾಸಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ 50,000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಲಸಿಕೆಗಳ ಬಹು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ, ಇಂಧನ, ಅಗತ್ಯ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಸಾಹತುಗಳಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾಕ್ಕೆ 3.8 ಶತಕೋಟಿ ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್ ಗಳ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರವುಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್‌ಗೆ 10,000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಆಹಾರ ನೆರವು ಮತ್ತು ಲಸಿಕೆ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದೆ.

ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಎರಡು ಹೊಡೆತಗಳಿಂದಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಕುಸಿತವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಭಾರತವು ತನ್ನ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಖಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ, ಭಾರತವು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. 15-16 ನವೆಂಬರ್ 2022 ರಂದು ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ G20 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಂ ಮೋದಿಯವರು “ಇಂದಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಕೊರತೆಯು ನಾಳಿನ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚವು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ವಿಶ್ವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ರಷ್ಯಾ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತವು ಕಪ್ಪು ಧಾನ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಉಕ್ರೇನ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ನಿಂದ ಆಹಾರ ಧನ್ಯ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು/ಇನ್ಪುಟ್ ಗಳ ತಡೆರಹಿತ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ರಫ್ತು ನಿಷೇಧ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಸವಾಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಚಾಲನೆಯ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಲಭ್ಯತೆ, ಅಗ್ಗ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಭಾರತವು ಅಚಲ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೃಷಿ, ಆಹಾರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿನರ್ಜಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾ, ಭಾರತವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕೃಷಿಯು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಯೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ನವಧಾನ್ಯಗಳಂತಹ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ತನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನವಧಾನ್ಯಗಳ ವರ್ಷವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಚರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಪಂಚದ ಆಹಾರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಿ20 ದೇಶಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬಹಳ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತವು ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ನಾಗರೀಕ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಉಪಕ್ರಮ “ಒಂದು ದೇಶ, ಒಂದು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಯೋಜನೆ” ಯನ್ನು ಸಹ ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಭಾರತ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ(PMGSKY), ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ನಿಯಮಿತ ಮಾಸಿಕ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 5 ಕೆಜಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೊರೋನಾ ವೈರಸ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಉತ್ತಂಗದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯು 800ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದಶಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಡು ಬಡತನ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು IMF ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಕೋವಿಡ್ ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಇತರ ಜಿ20 ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಪಾರ ಕೃಷಿ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಸ್ ಮತ್ತು ಆಲಿವ್‌ನಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಜೀವನವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ

ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಿಗೆ, ಶೂನ್ಯ-ಟಿಲ್ ಕೃಷಿ, ನಿಖರವಾದ ಕೃಷಿ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೃಷಿ, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮುಂತಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ-ವೆಚ್ಚದ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಭಾರತವು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಕುಪೋಷಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಸರ ಸುಸ್ಥಿರವನ್ನಾಗಿಸಲು ಜಿ20 ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಧನಾತ್ಮಕ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ಸಸ್ಯನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಲುಷಿತ-ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗೊಳಿಸುವುದು: 21 ನೇ ಶತಮಾನದ ವಾಸ್ತವಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಎರಡನೆಯ ವಿಶ್ವ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ರಚನೆಯಾದ ಪ್ರಪಂಚವು ಬಹಳ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು IMF ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪಶ್ಚಿಮದ ಭದ್ರಕೋಟೆಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವೇಗದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಭಾರತದ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಉಕ್ರೇನ್ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಕುಸಿತವು ಜಾಗತಿಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತುರ್ತು ಮಾಡಿದೆ. ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. “ಪ್ರತಿ ದೇಶದ ಬಡ ನಾಗರಿಕರ ಸವಾಲು ತುಂಬಾ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನವು ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೋರಾಟವಾಗಿತ್ತು. ದ್ವಿಗುಣ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ದ್ವಿಗುಣ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯುಎನ್‌ನಂತಹ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಕೋವಿಡ್ ನಂತರದ ತ್ವರಿತ ಚೇತರಿಕೆಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜಾಗತಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ.

ಸದ್ಯ, IMF ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ ಆಡಳಿತ ಮಾದರಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಡಳಿತ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮತದಾನವು ಅವರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಣಕಾಸು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸ್ವಸ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ: ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸಿಮೆಟ್ರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು: US ಸರ್ಕಾರವು 16% ಮತ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 100 ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದಂತಹ ದೇಶವು IMF ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 0.09% ಮತಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ಯುಎಸ್ ಪ್ರಜೆ ಅಮೇರಿಕನ್ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು IMF ಅನ್ನು ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಈ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯು ತುರ್ತಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾರತವು ತನ್ನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ, ಕೋಟಾ-ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೊಂದಿರುವ IMF ಜೊತೆಗೆ ಬಲವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿವ್ವಳವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 15, 2023 ರೊಳಗೆ ಹೊಸ ಕೋಟಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕೋಟಾಗಳ 16 ನೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ IMF ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಭಾರತವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. G20 ದೇಶಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳ ಹರಿವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರೆನ್ಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

दक्षिण ಆಫ್ರಿಕಾದ ಜೋಹಾನ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಶೃಂಗಸಭೆ 2018 ರಲ್ಲಿ ಲೀಡರ್ಸ್ ರಿಟ್ರೀಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಜಾಗತಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಭಾರತದ ವಿಧಾನವು ಸುಧಾರಿತ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಸಮಕಾಲೀನ ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಆಲೋಚನೆಯ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತ ಜಿ20 ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅನೇಕ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಆಡಳಿತ ಮಾದರಿ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ, G20 ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಗುಂಪಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. 2022 ರಲ್ಲಿ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, 2023 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ, 2024 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು 2025 ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಹೀಗೆ 2025 ರವರೆಗೆ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಒಂದು ಅನನ್ಯ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ನಾವಿನ್ಯತೆಗಳ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬ್ರೆಟನ್ ವುಡ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ 21 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಭೌಗೋಳಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಒಮ್ಮತವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ IMF ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಷೇರುದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

SDGಗಳನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು: ಬದುಕಲು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಉತ್ತಮ ತಾಣವಾಗಿಸುವುದು

ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ, 2030ರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, SDGಗಳ ವೇಗವರ್ಧನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ತುರ್ತು ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಕೋವಿಡ್-19, ಉಕ್ರೇನ್-ರಷ್ಯಾ ಯುದ್ಧ, ಅಸಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಹಣದುಬ್ಬರ ರೀತಿಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ SDGಗಳ ಪ್ರಗತಿಯು ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿ20 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಹವಾಮಾನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಬರ ಹಾಗೂ ಹಸಿವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣದ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಮತ್ತು SDGಗಳಿಂದ “ತುರ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ” ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಯುಎನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ-ಜನರಲ್ ಅಂಟೋನಿಯೋ ಗುಟೆರಿಸ್ ಜಿ20 ನಾಯಕರಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ತನ್ನ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ SDG ಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. SDGಗಳು ಬಡತನ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಭದ್ರತೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಂತಹ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು(SDGಗಳು) ಅಥವಾ ಜಾಗತಿಕ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ 17 ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿತ ಗುರಿಗಳಿದ್ದು ಇವು “ಇಂದು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗಾಗಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಗಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ನೀಲಿನಕ್ಷೆ” ಯಾಗಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. SDGಗಳನ್ನು 2015ರಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ (UN-GA) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2030ರ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಎನ್ನಲಾಗುವ UN-GA ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. 17 SDGಗಳೆಂದರೆ - ಬಡತನವಿಲ್ಲ, ಶೂನ್ಯ ಹಸಿವು, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋಗಕ್ಷೇಮ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಕಡಿಮೆ ದರದ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ, ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಉದ್ಯಮ, ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಕಡಿಮೆ ಅಸಮಾನತೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯೆ, ನೀರಿನ ಕೆಳಗಿನ ಜೀವನ, ಭೂಮಿ ಮೇಲಿನ ಜೀವನ, ಶಾಂತಿ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗಳು.

SDGs ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮುಖ್ಯ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರುವ “ವಸುದೈವಕುಟುಂಬಕಮ್” ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಭಾರತವು 2030ರ ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ ನ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ(SDGಗಳು) ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, SDGಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಗತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಗಮನವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ(LDCಗಳು) ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ(SIDಗಳು) SDGಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, SDG ಹಣಕಾಸು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್, IMF ಮತ್ತು WTOನಂತಹ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮರುರಚನೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವು ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತವು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ SDGಗಳನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. SDG ಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ನವೀನ ಹಣಕಾಸು ಮೂಲಗಳು

ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ-ಆದಾಯದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

SDGಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಈಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಹಣಕಾಸು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಗಾರದ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತವು 2015-2019ರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ದೇಶವೆಂದು ನೋಂದಣಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ-ಮಾಧ್ಯಮ ಆದಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಇದು ಜಿ20 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ.

ತನ್ನ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಹೆಚ್ಚಿದ ದೇಶೀಯ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಾವರಿನ್ (ಸರ್ಕಾರ), ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ (DFI ಗಳು) ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಸಾಲ ಮರುರಚನೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ SDG ಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮುಂದುವರಿದ ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ, ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಮಾಡಲು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತವು ಜಿ20ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಬದುಕಲು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಳವನ್ನಾಗಿಸಲು ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಗ್ರಹವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ರೂಪಿಸಲು SDGಗಳನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಶಬ್ದಕೋಶ

ACT-ಅಕ್ಸೆಲರೇಟರ್: ಕೋವಿಡ್ -19 ಸಾಧನಗಳಿಗೆ (ACT)ಅಕ್ಸೆಲರೇಟರ್ ಪ್ರವೇಶ ಸೌಲಭ್ಯವು ಕೋವಿಡ್-19 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಸಹಯೋಗದ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಅಡ್ವಿಸ್ ಅಬಾಬಾ ಆಕ್ಟನ್ ಅಜೆಂಡಾ(AAAA): ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 2030 ಅಜೆಂಡಾದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು AAAA ಒಂದು ದೃಢ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಆದ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಹರಿವು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಜಾಗತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (AMIS): ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (AMIS) ಒಂದು ಅಂತರಿಕ-ಏಜೆನ್ಸಿ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜಿ20 ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಗೋಧಿ, ಜೋಳ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸೋಯಾಬೀನ್ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳು ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಕೃಷಿ-ಆಹಾರ ಜಾಗತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗಳು: ಇದು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಫೈಬರಿನ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತದ ಗ್ರಾಹಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯ್ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಆದಾಯ ಗಳಿಸಲೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ನಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದವು ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1, 1959 ರಂದು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ನಂತರ ಜೂನ್ 23, 1961 ರಂದು ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.

ಅಂಟಲ್ಯಾ ಯುವ ಗುರಿ: ಅಂಟಲ್ಯಾ ಯುವ ಗುರಿ ಎಂದರೆ 2015 ರಲ್ಲಿ ಟರ್ಕಿಯ ಅಂಟಲ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜಿ20 ದೇಶಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಗುರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ “2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಉಳಿಯುವ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯುವ ಜನತೆಯ ಶೇಖರಾ 15% ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು” ಎನ್ನುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಬೇಸ್ ಎರೋಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಿಟ್ ಶಿಫ್ಟಿಂಗ್ (BEPS): ಬಿಇಪಿಎಸ್ ಎಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳ ನಡುವೆ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ: ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಹಳೆಯ ಲೋಹಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ವಿಥ್ ಆಫ್ರಿಕಾ (CWA): CWA ಅನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತ್ತು. CWA ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ದೊಡ್ಡ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಮೂಲಕ ಆಫ್ರಿಕಾ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಕೋವಾಕ್ಸ್: ಕೋವಾಕ್ಸ್ ಎಸಿಟಿ ಆಕ್ಸೆಲರೇಟರ್ ನ ಲಸಿಕೆಯ ಆಧಾರ ಕಂಬವಾಗಿದೆ. ಕೋವಾಕ್ಸ್ ನ ಗುರಿಯು ಕೋವಿಡ್ -19 ಲಸಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು: ಹವಾಮಾನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಖಾಸಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸಿಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಯುಎಸ್ 100\$ ಬಿಲಿಯನ್ ಅನ್ನು ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು.

ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆಡಳಿತ: ಇದು ಹಣಕಾಸು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸ್ಥಿರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದೊಂದಿಗೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ, ನಿರ್ಬಂಧನೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸಂಕಲನ: ಇದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ(ಮಾನ್ಯ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಇತ್ಯಾದಿ) ಡೇಟಾ ಪಡೆಯಲು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಅಪಾಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅನುಭವಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಗಾಲ ಗ್ರಹಿಕೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ (CCUS): CCUS ಜಾಗತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಗುಂಪಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಂಗಾಲ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ(ಬಳಕೆ) ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಅಡಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ರಿಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ (CRS): ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ವಯಂ-ಚಾಲಿತ ವಿನಿಮಯದ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು 2014ರಲ್ಲಿ OECD ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಇದು CRS ಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾನೂನಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಡೇಟಾ ಅಂತರ ಉಪಕ್ರಮ (DGI): ಡೇಟಾ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಡೇಟಾ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಜಿ20ಯ ವಿನಂತಿಯ ಮೇರೆಗೆ 2009ರಲ್ಲಿ ಡೇಟಾ ಅಂತರಗಳ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡೇಟಾ ಅಂತರಗಳ ಉಪಕ್ರಮದ ಮೊದಲ ಹಂತವು (DGI-1: 2009-15) ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. DGI-2(2015-21) ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ನೀತಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತ್ತು ಸಮಯಾಧಾರಿತ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ನಿಯಮಿತ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಸಾಲ ಸೇವೆ ವಜಾ ಉಪಕ್ರಮ (DSSI): 2020ರಲ್ಲಿ ಜಿ20 ಮೂಲಕ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, DSSI ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಹತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ: ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆಪತ್ತು, ಆಘಾತ ಅಥವಾ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಅಥವಾ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಸಮುದಾಯಗಳ, ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಹತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ: ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮುದಾಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಕಂಪ ಅಥವಾ ಕಾಡ್ಡಿಚ್ಚು ರೀತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಿಂದ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಬಲೀಕರಣ ಮೈತ್ರಿ: ಸಬಲೀಕರಣ ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ನೇತೃತ್ವ ಮೈತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಗಳ ನಡುವಿನ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಪಡಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಇದು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯ ಪಡೆ (FATF): FATF ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಂತರಿಕ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಅಕ್ರಮ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ದಂಧೆ ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಕ್ರಮ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ದಂಧೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಮಂಡಳಿ (FSB): FSB ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. FSBನ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ ಒಕ್ಕೂಟ: ಆಹಾರ ಒಕ್ಕೂಟವು ಒಂದು ಬಹು-ಪಾಲುದಾರರ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಕೃಷಿ ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಡೆಗಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ದರವನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮೈತ್ರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಅಸ್ಥಿರತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಆದ್ಯತೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೆಲಸದ ಭವಿಷ್ಯ: ಕೆಲಸದ ಭವಿಷ್ಯವು, ಪೀಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕುರಿತಾಗಿ ನಡವಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

G20 ನಾವಿನ್ಯತೆ ಲೀಗ್: 2021ರಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಜಿ20 ನಾವಿನ್ಯತೆ ಲೀಗ್ ನಾವಿನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

G20 ನೀರು ವೇದಿಕೆ: 2021 ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. G20 ನೀರು ವೇದಿಕೆಯು ಒಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತದ ಸುಸ್ಥಿರ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಬ್ (GI ಹಬ್): ಇದನ್ನು 2014 ರಲ್ಲಿ G20 ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಇದು ಕಾರ್ಯ-ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಥನೀಯ, ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಲಾಭರಹಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆಗಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ (GPMI): ಇದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದ ಸಿಯೋಲ್ ನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10, 2010 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಜಿ20 ಮತ್ತು ಜಿ20ಯೇತರ ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾಲುದಾರರಿಗಾಗಿ ಇದೊಂದು ಅಂತರ್ಗತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಗುಂಪು ಕಲಿಕೆ, ಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೆ, ನೀತಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅಂತರ್ಗತದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳು (GPGs): GPGs ಸರಕುಗಳು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರ, ಇತಿಹಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನಂತಹ ದೈನಂದಿನ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ರೀತಿಯ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅವು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಉಕ್ಕಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆ Capacity (GFSEC): GFSEC ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಉಕ್ಕಿನ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸವಾಲಿನ ಕುರಿತಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. 2016 ರಲ್ಲಿ G20 ಹ್ಯಾಂಗ್‌ಜೌ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ G20 ನಾಯಕರು ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಾ G20 ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ (OECD) ಆಸಕ್ತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮುಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ನೆಟ್ (GFSN): GFSN ಅನ್ನು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವ್ಯ ಆಘಾತಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಮೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಗುಂಪಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಒಂದು ದೇಶ ತನ್ನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ-ಹಣಕಾಸು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಷರತ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶೀ ನೀತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಹಸಿರು ಹಣಕಾಸು: ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಸಿರು ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆ: ಹಸಿರುವ ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆಯು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇಂಟರ್-ಏಜೆನ್ಸಿ ಗ್ರೂಪ್ ಆನ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಅಂಡ್ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ (IAG): ಇದನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವು ಹಣಕಾಸಿನ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಡೇಟಾ ಅಂತರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. IAGಯು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫಾರ್ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಟಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ (BIS), ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ECB), ಯುರೋಸ್ಟಾಟ್, ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾನಿಟರಿ ಫಂಡ್ (IMF), ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (OECD), ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ (UN) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಂಧನ ವೇದಿಕೆ (IEF): ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತದ 71 ದೇಶಗಳ ಇಂಧನ ಸಚಿವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜಗತ್ತಿನ ಮಂಚೂಣಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟನೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ಬಳಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆರಡೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದು ಇಂಧನಸಂಬಂಧಿತ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ರಮ, ದಾಖಲೆ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ(IUU) ಮೀನುಗಾರಿಕೆ: ಅನೇಕ ವಿಧಗಳ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವೇದಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಅಕ್ರಮ, ವರದಿ ಮಾಡದಿರುವ, ಮತ್ತು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ. IUU ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಒಂದು ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸಾಗರ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.

ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮೀಥೇನ್ ಎಮಿಷನ್ಸ್ ಅಬ್ಸರ್ವೇಟರಿ (IMEO): IMEO ಯು ಯುಎನ್ ಎನ್ವಿರಾನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ (UNEP) ಯಿಂದ ಮೀಥೇನ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಡಿತವನ್ನು ವೇಗವರ್ಧಿಸಲು ಡೇಟಾ-ಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ-ಆಧಾರಿತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆಗಳ (IPBES) ಕುರಿತ ಅಂತರಸರ್ಕಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ-ನೀತಿ ವೇದಿಕೆ (IPBES): IPBES ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಜ್ಞಾನದ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. IPBES ಅನ್ನು ಜಪಾನ್ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೇವಲ ಪರಿವರ್ತನೆ: ಕೇವಲ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ, ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾದ, ಮತ್ತು ಯಾರನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದೆ ಯೋಗ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಹಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿಧಿ: A ಹಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿಧಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮ್ಯಾಚುಯಲ್ ಫಂಡ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಅಧಿಕ ಲಿಕ್ವಿಡ್, ಅವಧಿ ರಹಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ನಗದು, ನಗದು ಸಮಾನ ಭದ್ರತೆಗಳು, ಅಧಿಕ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೆಡಿಟಿಂಗ್, ಸಾಲ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಆಧಾರಿತ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು (MDBs): MDBಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ADB), ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (EBRD), ಇಂಟರ್-ಅಮೆರಿಕನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (IADB) ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (AfDB) ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ MDB ಗಳಾಗಿವೆ.

ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ (NBFI): A NBFI ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಪೂರ್ಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, NBFIsಗಳು ಹೂಡಿಕೆ(ಸಾಮೂಹಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ), ರಿಸ್ಕ್ ಪೂಲಿಂಗ್, ಹಣಕಾಸು ಸಮಾಲೋಚನೆ, ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ನಗದು ಪರಿಶೀಲನೆ ರೀತಿಯ ಪರ್ಯಾಯ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

OECD ಲಂಚ ವಿರೋಧಿ ಸಮಾವೇಶ: OECD ಲಂಚ-ವಿರೋಧಿ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಂಚವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಾವೇಶ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಬಂಧಿಸುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ-ವಿರೋಧಿ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು ಲಂಚ ವ್ಯವಹಾರದ (ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಭರವಸೆ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಲಂಚ ನೀಡುವುದು) “ಪೂರೈಕೆ ಪರ” ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾವೇಶದ ಪಕ್ಷಗಳ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚವನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯ: ‘ಒಂದು ಅರೋಗ್ಯ’ ಪರಿಸರ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನವಾಗಿರಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಏಕೀಕೃತ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೋವಿಡ್-19 ರೀತಿಯ ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು, ಮುನ್ನೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಒಸಾಕಾ ನೀಲಿ ಸಮುದ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ: 2019 ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್‌ನ ಜಿ20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಸಾಕಾ ನೀಲಿ ಸಮುದ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಜಿ20 ದೇಶಗಳ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಬದ್ಧತೆಯಾಗಿದ್ದು, “2050 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನ ಚಕ್ರ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸಮುದ್ರದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.”

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದ: ಹವಾಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕುರಿತು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದ ಇದಾಗಿದೆ. ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು 12 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015 ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 4 ನವೆಂಬರ್ 2016 ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಒಪ್ಪಂದವು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪೂರ್ವದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 1.5 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ 2 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಕ್ಲಬ್: ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಅಧಿಕೃತ ಕ್ರೆಡಿಟರ್ ದೇಶಗಳ ಒಂದು ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರೀ ಗುಂಪು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಾಲಗಾರ ದೇಶಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾವತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ಬಡತನ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ (PRGT): PRGT ಮೂಲಕ, IMF ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ (PIDA): PIDA ನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗುರಿಯೆಂದರೆ ಸಂಗ್ರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಖಂಡದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಜಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸುಧಾರಿತ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶಗಳ ಮೂಲಕ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಾಗಿದೆ. PIDA ಅನ್ನು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಜರ್ಮನ್ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (RFAs): RFA ಗಳೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಗುಂಪು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪರಸ್ಪರ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ (RST): IMFನ RSTಯು ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯವಿರುವ ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ಮಧ್ಯಮ-ಆದಾಯದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ಆಘಾತಗಳಿಗೆ ಸಹನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಅವರ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಪಾವತಿಗಳ ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಹಿಂಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಗಳು(SDRs): SDR ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೀಸಲು ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಮೀಸಲುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ(IMF) ನಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. SDRನ ಮೌಲ್ಯವು ವಿಶ್ವದ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಕರೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ - ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್, ಯೂರೋ, ಯುಎನ್, ಯೆನ್ ಮತ್ತು ಯುಕೆ ಪೌಂಡ್.

ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು (SDGs): 2015ರಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ ನಿಂದ ಜಾರಿಗೊಂಡಿದ್ದು, SDG ಗಳನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಗುರಿಗಳು ಎಂದೂ ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು, ಗ್ರಹವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು 17 SDG ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮವು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸುಸ್ಥಿರ ಹಣಕಾಸು: ಸುಸ್ಥಿರ ಹಣಕಾಸು ಎಂದರೆ ಹೂಡಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ (ESG) ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಹಾರ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವೇದಿಕೆ (TPLFW): ಇದನ್ನು 2015 ರಲ್ಲಿ G20 ಟರ್ಕಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಆಹಾರ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ವೇದಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಗ್ಗಿಸಲು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಲಾದ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಶಸ್ವಿ ಮಾದರಿಗಳ ಮಾಪನ, ಕಡಿತ, ನೀತಿಗಳು, ಮೈತ್ರಿಗಳು, ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ನಷ್ಟ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (TLAC): ಒಟ್ಟು ನಷ್ಟ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (G-Sibs) ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಬೇಲ್‌ಔಟ್‌ನ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಕ್ವಿಟಿ ಮತ್ತು ಜಾಮೀನು-ಸಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

UNCLOS: ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ಆನ್ ದಿ ಲಾ ಆಫ್ ದಿ ಸೀ (UNCLOS) ಅನ್ನು 1982 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಾವೇಶವು ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಗರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಗ್ರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ಸಾಗರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಬಳಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮುದ್ರದ ಕಾನೂನಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

UN-ವಸಾಹತು: ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ಸೆಟೆಲ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ (UN-ವಸಾಹತು) ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು. UN-ವಸಾಹತು UN ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಾನವ ವಸಾಹತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ.

ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕವರೇಜ್: ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕವರೇಜ್ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಾಗ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಇದು ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರೋಗಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕಾರಿ ಆರೈಕೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಗತ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

UNSC ರೆಸೊಲ್ಯೂಷನ್ 2347: UNSC ರೆಸೊಲ್ಯೂಷನ್ 2347 ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಲೂಟಿ ಮಾಡಲು ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಶಸ್ತ್ರ ಸಂಘರ್ಷದ ವಿಶಾಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇದು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಹಣಕಾಸು ಉಪಕ್ರಮ (We-Fi): ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017 ರಲ್ಲಿ We-Fi ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು ಹಣಕಾಸಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ, ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

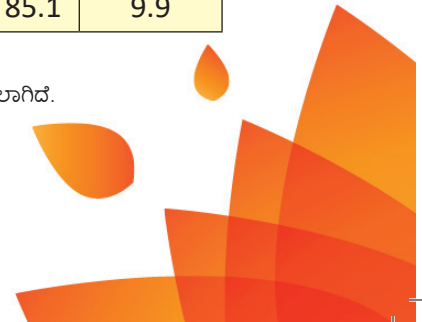
G20 ವಿಶಾಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸೂಚಕಗಳು

ಸೂಚಕಗಳು	G20(US\$ ಟ್ರಿಲಿಯನ್)		ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ (%)		ಬೆಳವಣಿಗೆ (%) (2010-2021)
	2010	2021	2010	2021	
ಫಲಿತಾಂಶ /ಚಟುವಟಿಕೆ					
ಜಿಡಿಪಿ	55.7	70.1*	85.9	85.6	2.3 [#]
ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ, ಕೃಷಿ	1.9	2.6*	70.2	71.0	3.1 [#]
ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ, ಉದ್ಯಮ	14.3	18.5*	82.9	83.6	2.6 [#]
ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ, ಸೇವೆಗಳು	36.3	45.9*	86.9	86.5	2.4 [#]
ಜನಸಂಖ್ಯೆ	4.5	4.9	64.9	62.1	0.7
ವ್ಯಾಪಾರ					
ಸರಕುಗಳ ರಫ್ತು	11.7	17.1	76.4	76.4	3.5
ಸರಕುಗಳ ಆಮದು	14.5	17.4	78.4	76.9	1.7
ಒಟ್ಟು ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ	26.1	34.4	77.5	76.7	2.5
ಸೇವೆಗಳ ರಫ್ತು	3.2	4.9	79.6	80.7	4.0
ಸೇವೆಗಳ ಆಮದು	3.0	4.4	77.2	78.0	3.5
ಸೇವೆಗಳ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ	6.2	9.3	78.4	79.4	3.8
ಹೂಡಿಕೆ					
ಒಳಬರುವ FDI	1.0	1.1	72.7	69.8	0.8
ಹೊರಹೋಗುವ FDI	1.1	1.5	77.0	87.6	3.1
ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ					
ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇವೆಗಳ ರಫ್ತು	1.6	3.2	85.6	84.1	6.5
ICT ಸೇವೆಗಳ ರಫ್ತು	0.3	0.7	85.2	85.1	9.9

ಮೂಲಗಳು: IMF-DOTS, IMF-IFS, UNCTAD, OECD

ಗಮನಿಸಿ: ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು (CAGR) 2010-2021 ಅವಧಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

* ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು 2020 ವರ್ಷಕ್ಕೆ. #CAGR ಅನ್ನು 2010-2020 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

G20 ಕಾರ್ಯ ಗುಂಪುಗಳು (ಭಾರತೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ)

- ಬುಸಿನೆಸ್20 (B20)
- ಸಿವಿಲ್20(C20)
- ಕಾರ್ಮಿಕರು20(L20)
- ಸಂಸತ್ತು20(P20)
- ವಿಜ್ಞಾನ20(S20)
- ಸುಪ್ರೀಂ ಆಡಿಟ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು20(SAI20)
- ಸ್ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಅಪ್20(S20)
- ಥಿಂಕ್20(T20)
- ನಗರ20 (U20)
- ಮಹಿಳೆಯರು20(W20)
- ಯುವಜನತೆ20(Y20)

भारत 2023 INDIA

G20 ಕಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು

ದೇಶ

- ಸ್ವೇನ್

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಳು

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN)
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ (IMF)
- ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ (WB)
- ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO)
- ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO)
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (ILO)
- ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ಮಂಡಳಿ (FSB)
- ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (OECD)
- ಆಫ್ರಿಕನ್ ಯೂನಿಯನ್ (AU)
- ಆಫ್ರಿಕನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ (AUDA-NEPAD)
- ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘ (ASEAN)

ಅತಿಥಿ ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಳು (G20 ಭಾರತೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ 2023)

ದೇಶ

- ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ
- ಈಜಿಪ್ಟ್
- ಮಾರಿಷಸ್
- ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್
- ನೈಜೀರಿಯಾ
- ಓಮನ್
- ಸಿಂಗಪೋರ್
- ಯುಎಇ

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಳು

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ (ISA)
- ವಿಪತ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (CDRI)
- ಏಷ್ಯನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ADB)

G20 ಸದಸ್ಯ ದೇಶಗಳು

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ

ಅರ್ಜೆಂಟಿನಾ

ಬ್ರೆಜಿಲ್

ಕೆನಡಾ

ಚೀನಾ

ಇ ಯು

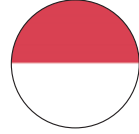
ಫ್ರಾನ್ಸ್

ಜರ್ಮನಿ

ಭಾರತ

ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ

ಇಟಲಿ

ಜಪಾನ್

ಮೆಕ್ಸಿಕೋ

ರಷ್ಯಾ

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ

ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ

ಟರ್ಕಿ

ಯುಎಸ್

ಯುಕೆ

भारत 2023 INDIA

ಭಾರತೀಯ G20 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು

<https://www.g20.org>

<https://twitter.com/g20org>

<https://www.facebook.com/g20org>

<https://www.instagram.com/g20org/?hl=en>

https://www.youtube.com/channel/UCspVYmJSYUek633_enhLo3w

ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ
G20 ಮತ್ತು T20 ಸಂವಹನಗಳನ್ನು ನೋಡಲು
ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ: <https://bit.ly/3UiAa9s>
QR ಕೋಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

